

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

۲۰۱۳

دانشگاه علوم پزشکی کرمانشاه

۱۳۸۰ / ۰۵ / ۲۰

دانشکده پزشکی

پایان نامه

جهت دریافت درجه دکترای حرفه ای پزشکی

عنوان:

بررسی اپیدمیولوژی بیمارستانی بیماران بستری با
تشخیص انفارکتوس میوکارد حاد در بیمارستان
شهید بهشتی در سالهای ۱۳۷۷-۱۳۷۸

استاد راهنما:

۰۱۳۲۴۰

جناب آقای دکتر هاشم کازرانی ۳۵۱۲۲

مجریان طرح:

کیومرث قاسمی و عزت الله امیری

اردیبهشت ۱۳۷۹

الف

۳۸۱۲۲

چکیده

- انفارکتوس میوکارد حاد:

حالت نکروز برگشت ناپذیر عضله قلب (نکروز میوسیت ها) می باشد که از ایسکمی طولانی ناشی میشود اغلب انفارکتوس ها ناشی از تشکیل ترومبوز عروق کرونری انسدادی در محل پلاک آترواسکلروزی هستند. انفارکتوس حاد میوکارد موجب تغییرات بیوشیمیایی و مکانیکی می گردد که به انقباض سیستولی لطمه می زند و راه را برای آریتمی های خطرناک هموار می سازد انفارکتوس، التهابی را به وجود می آورد که بافت نکروزی را پاک کرده و موجب تشکیل بافت اسکار میشود.

- ایتولوژی و پاتولوژی MI:

بیش از ۸۵٪ انفارکتوس های میوکارد از تشکیل ترومبوز حادی که عروق آترواسکلروزی را مسدود می سازد ناشی می شود این ترومبوز ظاهرآ با همکنشی (Interaction) بین پلاک آترواسکلروزی، آندوتلیوم، عروق کرونر، پلاکت های در گردش و تونیستیه واژوموتوری دینامیک دیواره عروق ایجاد میشود که همه اینها بر مکانیسم های حفاظتی طبیعی چیره میشوند.

- تشخیص MI:

بر اساس سه کرایتر یا الف) هیستوری بیمار (b) تغییرات در E.C.G (ج) ریلیز آنزیمهای سرمی ویژه (تغییرات در بیش از یکی از لیدهای دوازده گانگلیوی صورت بالا رفتن یا دپرسیون قطعه ST - موج T وارونه - وجود موج Q و ... و ریلیز آنزیمی در مورد CPK و LDH می باشد)

- شیوع MI:

بسته به شدت و شیوع آترواسکلروز عروقی کرونر می باشد که با افزایش سن بالا می رود، بیشترین شیوع در سنین ۵۵-۶۴ سالگی در مردان و دهه هفتم در زنان می باشد بطوریکه مردان در مقایسه با زنان با نسبت ۳ به ۱ آسیب پذیر می باشند.

ریسک فاکتورها:

- سن بالا، جنس مذکور، سابقه خانوادگی
- HTN، هیپرلیپیدمی، سیگار، عدم تحمل گلوکز
- چاقی، زندگی بدون تحرک، OCP

پیش‌آگهی:

میزان مورتالیتی بعد از وقوع MI حدود ۳۰٪ تا ۴۰٪ می‌باشد و از یکصد بیماریکه دچار یک حمله حاد قلبی میشوند ۱۵٪ تا ۲۰٪ آنها در یک تا دو ساعت اول می‌میرند.

درمان:

شامل تسکین درد- کاهش مصرف اکسیژن میوکاردی و جلوگیری از عوارض و درمان آن می‌باشد.
اینگونه اقدامات شامل موارد زیر است:

- (A) استراحت (B) تسکین درد (C) دادن بتابلوکرها (در صورت نبودن کنتراندیکاسیون مثل آسم هیپوتانسیون)
- (D) آسپرین با حداقل روز (۱۶۰ mg) بلافاصله پس از وقوع MI (E) آنی کو آگولانت ها (هپارین S.C یا IV)

ACE Inhibitor (F)

نتیجه گیری:

تجزیه و تحلیل اطلاعات بدست آمده از پرونده بیماران بستری با تشخیص انفارکتوس میوکارد حاد در طی سالهای ۷۸-۱۳۷۷ در بیمارستان شهید بهشتی.

در بررسی انجام شده متغیرهای جنس- سن- ریسک فاکتورها (HTN - هیپرلیپیدمی، سیگار و دیابت)- تعداد مورتالیتی- علت مورتالیتی- انواع انفارکتوس- ساعت وقوع حمله و محل سکونت بیماران تجزیه و تحلیل آماری گردید.

- تعداد کل بیماران:

۱۴۶۶ مورد بود که از این تعداد ۱۰۳۸ بیمار (۷۰/۹٪) مرد و ۴۲۸ بیمار (۲۹/۱٪) زن بودند.

- ریسک فاکتورها:

شایعترین ریسک فاکتور مصرف سیگار با ۶۵۷ مورد یعنی ۴۴/۸٪ بیماران بود که از صد درصد موارد مصرف سیگار ۲/۸٪ آقایان و ۱۷/۸٪ خانمها بودند.

دومین ریسک فاکتور مهم HTN : ۴۷۹ مورد یعنی ۳۲/۷٪ بیماران بود که ۲۷۳ بیمار مرد و ۲۰۶ بیمار زن بودند.

- سن: بیشترین موارد بتلا به MI در بالای ۵۰ سالگی اتفاق افتاده بود نکته مهم: قبل از ۴۰ سالگی ۲/۴٪ آقایان و ۲/۳٪ خانمها MI کرده بودند.

- تعداد موارد مورتالیتی: در کل ۵۵/۷٪ تمام بیماران فوت کرده بودند که آقایان ۴/۷٪ و خانمها ۷/۷٪ مورتالیتی داشتند (خانمها ۰/۳٪ بیشتر از آقایان).

انواع MI:

چهار نوع شایع انفارکتوس شامل آنتروسپتال، اینفیریور، Extensive و non-Q-wave جداگانه و انواع دیگر تجت عنوان « سایر » بررسی گردید.

شایعترین نوع MI :

نوع آنتروسپتال با ۴۸/۸٪ تمام بیماران و در ردیه ذوم نوع اینفیریور با ۳۲/۸٪ بیماران بود و کمترین مورد Extensive بود با ۲/۵٪ موارد.

Antro septal > Inferior > non-Q- wave > miscaleaneous > Extensive.

علت مورتالیتی: از ۱۰۰٪ موارد MI ۵۰٪ در اثر آنتروسپتال بود و در ردیه بعدی اینفیریور قرار داشت.

کشنده ترین انفارکتوس: Extensive MI بود که از تمام مواردیکه با این تشخیص بستری شده بودند ۹/۱۸٪ بیماران فوت کرده بودند.

زمان وقوع:

بیشترین زمان وقوع MI از ساعت یک بامداد تا ۸ صبح .

محل سکونت:

شهرستان کرمانشاه با ۱۰۹۲ مورد (۵/۷۴٪) بیشترین و شهرستان قصر شیرین با ۰/۴٪ کمترین مراجعه کننده داشت.

خداوند!

تو میدانی که انسان بودن و ماندن

چه دشوار است

و یا بد دل

چه (نی) دارد

آنکس که هشیار است

معلم شهید دکتر علی شریعتی

تقدیم جه:

پدر بزرگواره که عزیزترین عزیز برایم می باشد. پدر -

مهربانی که شمع وجودش را نثار ما کرد و درس انسان بودن و

انسان ماندن را به ما آموخت.

- مادر دلسوزه که همیشه نیازمند محبت مادرانه اش

بودم.

- خواهر زاده هایم عاطفه، آزاده و آرش القاصی- آریا و

سونا سعید نیا

- داداش گوچکم و حیدر و مهندس علی قاسمی

- همسر فدایکاری- آریامنش

کیومرث قاسمی

تقدیم جه:

- خانواده گرامی ویسی بویژه هوشمند و آرزو که در دوران

تمصیل و در سخنیها و کمبودها مرا یار و یاور بودند.

- بهترین یاران دوران تمصیلم آقایان دکتر علی آزادی

(الشتر) و دکتر مومن مرادیان (ایلام) و دکتر همیدرضا مرادی

(گیلانغرب)

- دوستان عزیزم دکتر بهزاد صفری و دکتر امین جلیلیان و دکتر

غلام عبدالی

- با تقدیر و تشکر از آقای محمد رضا همه فانی که ما را در تایپ و

تکثیر این پایان نامه یاری نمودند.

کیومرث قاسمی

تقدیم جم:

فانواده مهربان و فدایکار

عزت الله امیری

تقدیم به:

استاد بزرگوار جناب آقای دکتر هاشم کازرانی

که ما ا مورد بذل محبت قرار دادند و یاور و

(اهنماهی ما در تهیه این مجموعه بودند.

با تشکر و تقدیر فراوان از:

سرگار خانم درسازان و سوپر وایز مختار بیمارستان شهید

بهشتی

۹

سرگار خانم عزیزیان کارشناس پرستاری

۹

سرگار خانم ها جمشیدی، پوچاه، باغنی، پرسنل مختار

بایگان پزشکی بیمارستان شهید بهشتی

ن

دیباچه

قلب:

بی گمان این عضو صنوبه نماد عواطف و احساسات انسانی در تمام فرهنگهاست.

می تپد، زنده می دارد و هم اوست که عشق را ادارک می کند.

این مشت خون بار غم بر دوش می کشد، اندوهگیان می شود و می شکند.

تمام پیشرفت‌های پزشکی در طول اعصار تنها می توانند نشان دهند چه مصیبتی دیگر این شاه عضو انسان شده است و کدام قسمت آن آسیب دیده است. امروزه میدانیم در MI (سکته قلبی) کدام لیدها دستخوش تغییر می شوند اما آیا کسی میداند وقتی که از ظلم و بی عدالتی به تنگ می آید او را چه می شود؟ و کدام لیدها دلتانگ را ثابت می کنند؟

این جاه ظریف کوزه گر دهر، این آبگینه، در فور سنگ نیست حتی اگر تنگ شود. بازی عزیزش میداریم و مردمش می نهیم.

فهرست مطالب

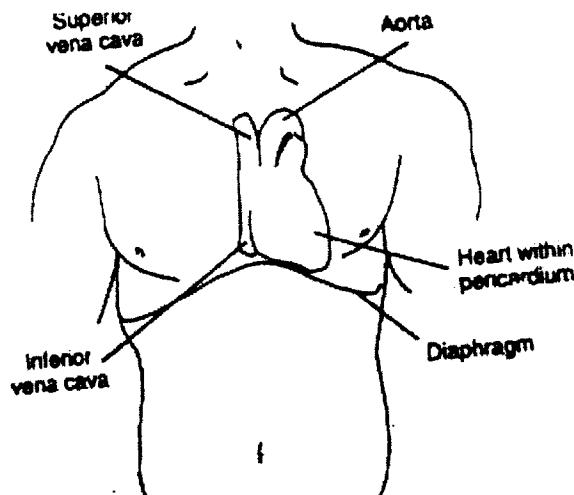
صفحه	عنوان
۱	- آناتومی و بافت شناسی قلب
۱۵	- پاتوفیزیولوژی انفارکتوس میوکارد حاد
۲۱	- عوارض MI
۲۲	- انفارکتوس non-Q-Wave
۲۳	- شیوع انفارکتوس میوکارد
۲۳	- ریسک فاکتورهای عروق کرونر
۲۵	- پیش آگهی انفارکتوس میوکارد
۲۶	- تظاهرات بالینی
۲۷.	- یافته های فیزیکی
۲۸	- یافته های آزمایشگاهی
۳۴	- تغییرات E.C.G (پاتوفیزیولوژی)
۳۶	- تغییرات E.C.G در انواع MI
۳۹	- درمان MI (انفارکتوس میوکارد)
۴۲	- درمان عوارض MI (هیپرتانسیون و هیپوتانسیون)
۴۴	- انفارکتوس بطن راست
۴۵	- درمانهای اختصاصی در MI
۴۸	- طبقه بندی خطرات پس از MI و مراقبت از آنها
۴۹	- چکیده درمان
۵۲	- چکیده انفارکتوس میوکارد حاد
۵۴	- بحث
۵۶	- چکیده آماری اطلاعات جمع آوری شده در سال ۱۳۷۷
۶۱	- چکیده آماری اطلاعات جمع آوری شده در سال ۱۳۷۸
۶۵	- چکیده آماری اطلاعات جمع آوری شده در سالهای ۱۳۷۸-۱۳۷۷
۷۴	- نتیجه گیری
۷۵-۸۳	- نمودارها
۸۴	- رفرنس ها

آناتومی و بافت شناسی قلب:

قلب و ریشه عروق بزرگ با یک کیسه فیبروسروزی موسوم به پریکاردیوم احاطه شده اند که تقریباً تمامی سطح قدامی آن را قسمت هایی از ریه راست و چپ پوشانده است.

پریکاردیوم دو لایه دارد: یک لایه سخت خارجی که از بافت فیبروز محکمی تشکیل شده (پریکاردیوم فیبروز) و یک کیسه دو لایه داخلی (پریکاردیوم سروز).

پریکاردیوم فیبروز از سطح قدامی به استرنوم و از سطح جانبی به قسمت های مدياستینی پهلو راست و چپ متصل است پیوندهای فراوان کیسه پریکاردی، آن را درون قفسه سینه محکم نگاه میدارد و بنابراین این باعث می شود که قلب در جای طبیعی خود قرار گیرد. آئورت، ورید اجوف فوقانی و شریان ریوی در جهت فوقانی از پریکاردیوم منشعب می شوند (شکل ۱-۱) و ورید اجوف تحتانی در جهت تحتانی از پریکاردیوم بر می تابد.

شکل ۱-۱- وضعیت قلب در قفسه سینه. ورید اجوف فوقانی، آئورته و شریان ریوی از قسمت فوقانی خارج می‌شوند در حالی که ورید اجوف تحتانی از جهت تحتانی بر می‌تابد

پریکاردیوم سروز از لایه جداری و یک لایه احساسی تشکیل شده است.

پریکاردیوم جداری: از طریق شبکه ای از فیبرهای الاستیک و کلاژنی محکم به سطح داخلی پریکاردیوم فیبروز چسبیده است.

پریکاردیوم احساسی: ادامه لایه جداری است و از عروق بزرگ قلبی بر سطح قلب بر می‌تابد. این بافت بیرونی ترین لایه دیواره قلب را تشکیل می‌دهد که به اپیکارد نیز موسوم است. اپیکارد از لایه سلولهای مزوتلیال تشکیل شده که لایه نازکی از بافت همبند با فیبرهای الاستیک، عروق خونی و گانگلیونهای عصبی آن را حفظ می‌کنند. فضای بالقوه بین لایه‌های جداری و احساسی پریکارد، فضای پریکاردی نام دارد این فضا معمولاً دارای قشر نازکی حدود ۵۰ سی سی مایع است که به قلب کمک می‌کند تا در محیطی با حداقل تماس و مالش بقید.

-آناتومی سطح قلب-

-قلب تقریباً شکل مخروطی دارد و از عضله ای تشکیل شده که چهار حفره آنرا فرا می گیرد. قلب دارای یک رأس، یک قاعده و چند سطح و کناره است (شکل ۱-۲) قاعده یا سطح خلفی قلب را دهلیزها بویژه دهلیز چپ تشکیل میدهد که بین ناف های ریه قرار دارد. رأس قلب از نوک بطن چپ که به طور تحتانی و قدامی به سمت چپ متوجه است تشکیل می شود. دهلیز و بطن راست سطح قدامی قلب را تشکیل می دهد.

دهلیز و بطن چپ بیشتر خلفی هستند و فقط باریکه کوچکی از این سطح قدامی را درست می کنند (شکل ۱-۲A) سطح تحتانی یا دیافراگمی را، هر دو بطن بویژه بطن چپ بوجود می آورد. این سطح قلب با دیافراگم از کبد و معده جدا میشود. در نمای قدامی خلفی، چهار کناره شناخته شده قلب وجود دارد. کناره راست: از دهلیز راست تشکیل می شود که تقریباً با وریدهای اجوف فوقانی و تحتانی در یک امتداد قراردارد. کناره تحتانی تقریباً بحالت افقی است و عمدتاً از بطن راست و بخش کوچکی از بطن چپ در نزدیکی رأس قلب تشکیل می شود. بطن چپ و قسمتی از دهلیز چپ کناره چپ قلب را می سازند. حال آنکه کناره فوقانی از هر دو دهلیز بوجود می آید. از این توصیف سطح قلب دو قانون اساسی درباره آناتومی طبیعی قلب بدست می آید:

- ۱- ساختارهای سمت راست نسبت به ساختارهای سمت چپ قدامی تر قرار گرفته اند.
- ۲- حفره های دهلیزی (راست و چپ) بیشتر در سمت راست بطن های مربوطه خود قرار دارند.